

**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและ
หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์**
**The Development of Learning Achievement and Critical Thinking Ability
in Buddhist Subject under the Topic of Buddhist Holidays and
Buddhist Principles of 9th Grade Students by Using Storyline Approach**

ARTICLE INFO

Article history:

Received 21 JULY 2021

Revised 7 SEPTEMBER 2021

Accepted 23 SEPTEMBER 2021

Available Online 30 APRIL 2022

สายสุนีย์ เทพสิงห์¹ และ วนิดา พารณัต²

Saisunee Thepsing¹ and Wanida Pharanut²

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop the storyline approach in Buddhist subject for ninth grade students, 2) to compare the students' learning achievement with the criterion of 75%, 3) to investigate the critical thinking ability of ninth grade students after using storyline approach, and 4) to examine the students' satisfaction towards learning by using storyline approach. Samples, acquired by cluster random sampling, were 38 of ninth grade students in the academic year 1/2021. The study instruments used in the research were 1) 12 lesson plans, 2) a thirty-item learning achievement test, 3) a fifteen-item test based on the critical thinking ability, and 4) a fifteen-item test based on students' satisfaction. The statistics used in this research were percentage, mean, One Sample t-test compared to the criterion of 75%. The findings revealed that 1) the development of the storyline approach in Buddhist subject for ninth grade students evaluated by experts was at a high level (4.50). 2) Students' learning achievement was at 77.89 % and was higher than the criterion of 75% at the 0.05 significant level. 3) Critical thinking ability among the students was respectively divided to the analysis of relation at the average of 4.63, the analysis of importance at the average of 4.47, and the analysis of principles at the average of 4.24. 4) Students' satisfaction was totally at the highest level (=4.60).

KEYWORDS: STORYLINE APPROACH / CRITICAL THINKING / BUDDHIST

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย

M.Ed. (Curriculum and Instruction Program), Faculty of Education, Rajabhat Mahasarakham University, Thailand.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ประเทศไทย

Assistant Professor, Ph.D., Faculty of Education, Rajabhat Mahasarakham University, Thailand.

Corresponding author ; E-mail address : –

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 3) ศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1/2564 จำนวน 38 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 30 ข้อ 3) แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 15 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ 15 ข้อ สถิติที่ใช้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย One Sample t-test เทียบเกณฑ์ร้อยละ 75 ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ย 4.50 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 77.89 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แยกเป็นรายด้าน คือ วิเคราะห์ความสัมพันธ์มากที่สุด เฉลี่ย 4.63 รองลงมาคือ วิเคราะห์ความสำคัญเฉลี่ย 4.47 และน้อยที่สุดคือวิเคราะห์หลักการ เฉลี่ย 4.24 4) นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เฉลี่ย 4.60

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ / การคิดวิเคราะห์ / พระพุทธศาสนา

บทนำ

ในปัจจุบันการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญอย่างยิ่งในการสร้างและพัฒนาประชากรในฐานะที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความรู้และทักษะในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาสังคมไทยในปัจจุบันและอนาคต จำเป็นจะต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสสังคม ซึ่งหากคนมีคุณภาพแล้วย่อมส่งผลให้สังคมและประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้า ในการพัฒนาประชาชนให้มีคุณภาพนั้น ต้องเริ่มต้นตั้งแต่วัยเยาว์ ซึ่งปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้คนมีคุณภาพก็คือ การมีความสามารถในการคิด เพราะความสามารถในการคิดจะเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2556) สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กำหนดตัวบ่งชี้มาตรฐานการศึกษาในสมรรถนะของผู้เรียน ตัวที่ 2 ที่กำหนดให้ผู้เรียนจะต้องเกิดทักษะและความสามารถในการคิด ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ของตนเองได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคนในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาต้องเรียน ทั้งนี้เพราะกลุ่มสาระการเรียนรู้นี้ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันบนโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจซึ่งแตกต่างกันอย่างหลากหลาย การปรับตัวกับบริบทสภาพแวดล้อม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยกาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความรู้ ทักษะ มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตทำให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ มีความสามารถทางสังคม เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พบปัญหาด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนยังไม่บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ ดังเห็นได้จากรายงานของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. ที่ได้ประกาศผลสอบ O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561 ในภาพรวมทุกวิชาของทั้งประเทศพบว่า คะแนนเฉลี่ยทุกวิชาไม่ผ่านครึ่ง และในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้คะแนนเฉลี่ย 35.16 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ., 2561) และจากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 พบว่า ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชาพระพุทธศาสนา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.95 ซึ่งน้อยกว่าเป้าหมายที่ทางกลุ่มสาระการเรียนรู้กำหนดไว้ คือ 3.00 ซึ่งปัญหาดังกล่าว อาจเนื่องมาจากรายวิชาในกลุ่มสาระสังคมศึกษาค่อนข้างยากและมีเนื้อหาเป็นนามธรรม ทำให้นักเรียนไม่สนใจ ไม่เห็นประโยชน์และคุณค่าของเนื้อหาวิชา ครูผู้สอนไม่มีวิธีสอนที่จูงใจในการเรียน เน้นการเรียนรู้โดยการท่องจำหนังสือใช้วิธีการบอกความรู้โดยยึดหลักวิชาเป็นตัวตั้งไม่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่ได้ปลูกฝังกระบวนการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา ส่งผลให้ผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในชั้นเรียน ผู้เรียนขาดความสนใจที่จะเรียนรู้ ขาดทักษะในการวางแผน การทำงาน เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา ไม่เข้าใจในเนื้อหา ทำให้ไม่เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะการคิดที่มีความสำคัญที่เป็นพื้นฐานการคิดในระดับอื่น เพราะความสามารถในการคิดเป็นสภาพเบื้องต้น และเป็นความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เพื่อที่จะสามารถพัฒนากระบวนการคิดในระดับอื่น ๆ ต่อไป (จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช, 2542) การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการจำแนกแยกแยะข้อมูล สิ่งของ เหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ จนได้ข้อสรุปและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2545) ซึ่งแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนนั้น ครูต้องจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนให้เอื้อต่อการเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และครูผู้สอนควรมีความเชื่อในสิ่งเหล่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่เน้นให้ผู้เรียนและผู้สอนก้าวเข้าสู่การเรียนรู้ในอนาคตไปพร้อม ๆ กัน

การเรียนรูปแบบสตอรี่ไลน์เป็นวิธีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง จะมีการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเรียงลำดับเหตุการณ์หรือเรียกว่าการกำหนดเส้นทางสตอรี่ไลน์ โดยใช้คำถามสำคัญเป็นตัวนำไปสู่การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลายเพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นการเรียนตามสภาพจริงที่มีการบูรณาการเนื้อหาสาระหว่างวิชาเพื่อเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน (พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์, 2544) ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง ทั้งสติปัญญา เรื่องการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ หรือการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองหรือพัฒนากระบวนการ เช่น การแสวงหาความรู้ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน รวมทั้งการพัฒนาค่านิยมที่สอดคล้องต่อการสอนแบบสตอรี่ไลน์ (วลัย พานิช, 2542)

ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญ และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาทักษะเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กับเกณฑ์ร้อยละ 75
3. เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังขะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสุรินทร์ ปีการศึกษา 2564 นักเรียนจำนวน 272 คน จำนวนห้องเรียน 9 ห้อง คณะความสามารถ
2. กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวนห้องเรียน 1 ห้อง จำนวนนักเรียน 38 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยจับสลากใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 12 แผน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

ตารางที่ 1 แผนการทดลองรูปแบบ One Group Post-test Only

กลุ่มทดลอง	Treatment	Post-test
E	X	O ₂

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจง ทำความเข้าใจ สร้างข้อตกลงในการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องวันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เวลา 12 ชั่วโมง ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 15 ข้อ แล้วนำคะแนนที่ได้มาเป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน

4. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ 15 ข้อ

5. นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิเคราะห์คุณภาพแผนโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 ด้วยสถิติ t-test (One Sample t-test)

3. วิเคราะห์ความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ แล้วรายงานเป็นรายด้านขององค์ประกอบการคิดวิเคราะห์ตามลำดับ

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ โดยหาค่าเฉลี่ยและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง แต่ละแผนประกอบด้วย คือ 1) มาตรฐานการเรียนรู้ 2) ตัวชี้วัด 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) สารสำคัญ 5) สารการเรียนรู้ 6) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 7) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8) คำถามนำ 9) องค์ประกอบสตอรี่ไลน์ 10) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3 ขั้น คือขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเป็นการทำสมาธิ แจ่มจุดประสงค์การเรียนรู้ และการกระตุ้นความสนใจโดยการเปิดคลิปวิดีโอ ภาพ ชักถาม เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา ชั้นกิจกรรม

การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ ฉาก ตัวละคร วิธีชีวิต เหตุการณ์และปัญหาที่ต้องแก้ไข โดยให้นักเรียนเป็นผู้คิด ผู้ออกแบบ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และขั้นสรุป เป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน 11) สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ 12) การประเมินการเรียนรู้ โดยผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ 4.50 ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.15) ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 77.89 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์มากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.63 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ วิเคราะห์ความสำคัญ คะแนนเฉลี่ย 4.47 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือวิเคราะห์หลักการ คะแนนเฉลี่ย 4.24 อยู่ในระดับมาก

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.60

อภิปรายผล

1. ด้านการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง แต่ละแผนประกอบด้วย คือ 1) มาตรฐานการเรียนรู้ 2) ตัวชี้วัด 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) สารสำคัญ 5) สารการเรียนรู้ 6) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 7) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8) คำถามนำ 9) องค์ประกอบสตอรี่ไลน์ 10) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3 ขั้น คือขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเป็นการทำสมาธิแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และการกระตุ้นความสนใจโดยการเปิดคลิปวิดีโอ ภาพ ชักถาม เพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ ฉาก ตัวละคร วิธีชีวิต เหตุการณ์และปัญหาที่ต้องแก้ไข โดยให้นักเรียนเป็นผู้คิด ผู้ออกแบบ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และขั้นสรุป เป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน 11) สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ 12) การประเมินการเรียนรู้ โดยผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ 4.50 ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.15) ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ เนื่องจากมีขั้นตอนในการพัฒนาคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้ ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง 2560) สารศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้ทราบมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สารการเรียนรู้แกนกลาง โครงสร้างรายวิชา คำอธิบายรายวิชาขั้นที่ 2 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีหลักการ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ศึกษาการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ขั้นตอนที่ 4 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาคุณภาพตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมประกอบการเสนอแนะ แล้วนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข ขั้นตอนที่ 5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประเมินคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่สร้างขึ้นได้ยึดหลักการผูกเรื่องราวให้ต่อเนื่องสอดคล้องกัน สอดคล้องกับแนวคิด

ของสาริธ โคภีรักษ์ (2546) เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ขั้นนำ ผู้สอนเตรียมห้องเรียนที่จะใช้สอน หัวข้อนั้นอาจได้จากเนื้อหา บทเรียน หรือ หลักสูตรโดยคำนึงว่า หัวข้อนั้นสอดคล้องกับหลักสูตรและสามารถนำมาพัฒนาความรู้ทักษะ ทศนคติ ทั้งนี้อาจประกอบของเรื่อง นั้นจะมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดฉาก (Setting the Scene) โดยระบุเวลา สถานที่สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ
- 2) มีตัวละคร (Character) ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในฉาก 3) การดำเนินชีวิต (A Way of life) เป็นเรื่องราวของ ตัวละคร 4) มีเหตุการณ์สำคัญ (Events, Incidents) ในการเขียนเส้นทางของเรื่องนั้น อาจจะเป็นเรื่องจริงหรือ เรื่องในจินตนาการหรือทั้ง 2 แบบรวมกัน

2) ขั้นตอนการนำเสนอ ผู้สอนเริ่มตั้งคำถามซึ่งทำหน้าที่เชื่อมโยง การดำเนินเรื่องในแต่ละตอน ผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดตาม ลักษณะคำถามควรกระตุ้นให้เกิดแนวคิด หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์และหาแนวทางไปค้นหาข้อมูลต่าง ๆ หลังจากนั้นก็จัดกิจกรรมใน การตอบคำถามในขั้นตอนกิจกรรมนี้ผู้เรียนจะเป็นผู้วางแผนเองทำเอง 3) ขั้นสรุป หลังจากได้ปฏิบัติกิจกรรม ในขั้นสอนแล้ว ผู้เรียนก็จะช่วยกันสรุปแนวคิดที่ได้โดยมี ผู้สอนคอยกำกับดูแลโดยทั้งนี้บทบาทส่วนใหญ่จะเป็น ของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริย์ธัช ฉ่ำมณี (2561) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบ สตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพ แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 มีคุณภาพอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วณิดา เชื้อประทุม (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบ สตอรี่ไลน์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนกุดข้าวปุ้นวิทยา พบว่า คุณภาพของบทเรียนบนเว็บตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก มีค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ของเมกุยแกนส์ เท่ากับ 1.77 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ด้านการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชา พระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 77.89 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เป็นวิธีสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้ จากสิ่งใกล้ตัว เชื่อมโยงออกไปสู่ชีวิตจริงสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน มีการกำหนด เส้นทางเดินเรื่องเรียงลำดับโดยใช้คำถามหลักเป็นตัวกำหนดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ เน้นให้นักเรียนสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและ สนุกกับการเรียนตอบสนองความภูมิใจในตัวเอง สอดคล้องกับแนวคิดของชนาธิป พรกุล (2545) กล่าวไว้ว่า การสอนแบบสตอรี่ไลน์ จัดว่าเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนที่เปลี่ยนวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ โดยสิ้นเชิง เป็นวิธีที่ใช้สอนเนื้อหาหลักสูตรบูรณาการ และทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนตลอดเวลา วิธีนี้ใช้ประโยชน์ ของเรื่องการสร้างความรู้ที่มีความหมาย และเหมือนชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ในทัศนและทักษะ ผู้เรียน และผู้สอนจะร่วมมือกันทำงานสร้างฉาก และตัวละครให้ดำเนินเรื่องที่น่าไปสู่การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ผู้สอน และผู้เรียนจะแบ่งปันความคิด และความรู้สึกขณะที่ทำการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างหุ้นส่วน การเรียนรู้ที่เป็นกลายณมิตรอย่างแท้จริง งานวิจัยของอริย์ธัช ฉ่ำมณี (2561) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรม การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียน ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ วณิดา เชื้อประทุม (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนเรื่องระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุดข้าวปุ้นวิทยา พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง วันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์มากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.63 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ วิเคราะห์ความสำคัญ คะแนนเฉลี่ย 4.47 อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุด คือ วิเคราะห์หลักการ คะแนนเฉลี่ย 4.24 อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เป็นกิจกรรมที่ผูกเป็นเรื่องราวที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน เน้นให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำได้ดีอย่างอิสระ ในทุกขั้นตอน ให้ผู้เรียนได้ค้นพบ สืบค้น สร้างจินตนาการ โดยครูเป็นผู้ตั้งคำถามหลักเพื่อเชื่อมโยงการดำเนินเรื่องในแต่ละตอน และเป็นตัวกระตุ้นหรือเปิดประเด็นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวคิดของวอลย์ พานิช (2542) กล่าวไว้ว่า ประโยชน์ของการสอนแบบสตอรี่ไลน์ คือ ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง ทั้งสติปัญญา เรื่องการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ หรือการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองหรือพัฒนากระบวนการ เช่น การแสวงหาความรู้ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน รวมทั้งการพัฒนาค่านิยมที่สอดคล้องใช้ในการสอนแบบสตอรี่ไลน์ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วณิดา เชื้อประทุม (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเว็บไซต์ตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุศช้างบุรีวิทยา พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนเรื่องวันสำคัญและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด คะแนนเฉลี่ย 4.60 โดยข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 14 ข้าพเจ้าได้ฝึกในการเรียนรู้ด้วยตนเอง คะแนนเฉลี่ย 4.74 ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 9 เวลาที่มีความเหมาะสมกับเนื้อหา คะแนนเฉลี่ย 4.18 เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ฝึกการคิดจินตนาการเกิดความสนุกสนาน สร้างแรงจูงใจในการเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สร้างความภาคภูมิใจในตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดของกุลยา ตันติผลาชีวะ (2545) กล่าวไว้ว่า ประโยชน์ที่ได้อย่างชัดเจนในการสอนแบบสตอรี่ไลน์ คือ เด็กได้คิดจากคำถามสำคัญของผู้สอนแต่ละตอนที่ผู้สอนกระตุ้นให้สตอรี่ไลน์เป็นตัวนำให้เด็กได้คิดจินตนาการวาดเรื่องเชื่อมโยงความรู้จากชีวิตจริง เป็นการคิดอิสระและได้ลงมือกระทำ รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อริย์รัช ฉ่ำมณี (2561) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วณิดา เชื้อประทุม (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาบทเรียนบนเว็บไซต์ตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุศช้างบุรีวิทยา พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์บนเว็บ มีค่าความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องประกอบด้วย องค์ประกอบของสตอรี่ไลน์ 4 องค์ประกอบ ต้องคำนึงถึงระยะเวลาในการทำกิจกรรม โดยออกแบบกิจกรรมที่สามารถควบคุมระยะเวลาได้

2. จากผลการวิจัยพบว่าการวัดและประเมินผล ควรใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบทดสอบแบบสังเกต แบบประเมินผลงานจากนักเรียนประเมินนักเรียน เป็นต้น เพื่อความเหมาะสมและแม่นยำในการประเมินในเรื่องนั้น ๆ

3. จากผลการวิจัย พบว่า ครูควรกระตุ้นนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม ช่วยการคิดวิเคราะห์ ออกแบบ และคิดหาคำตอบร่วมกัน และควรสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนให้ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มาประยุกต์ใช้ในเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ ในรายวิชาพระพุทธศาสนา

2. จากการวิจัย พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ช่วยส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ดังนั้น จึงควรศึกษาเพื่อนำไปส่งเสริมทักษะอื่น ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2545). การสอนแบบเดินเรื่องระดับอนุบาล. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*, 6(4), 64-75.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช. (2542). *นวัตกรรมการศึกษาไทย: รูปแบบการเรียนการสอน นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาธิป พรกุล. (2545). *แคทส์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: CATS A Student-Centered Instructional Model*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). โรงพิมพ์สุวิทย์วิทยาสน.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). *การพัฒนาการคิด* (พิมพ์ครั้งที่ 5). โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรินต์.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีและเทคนิคการสอน*. สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- วนิดา เชื้อประทุม. (2562). *การพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามแนวการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกุดข้าวปุ้นวิทยา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วลัย พานิช. (2542). *สอนด้วยวิธี Storyline*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- วัลยา ดวงใจ. (2554). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, สทศ. (2561). *รายงานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2561*. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ.
- สาโรช โคกศิริภัก. (2546). *นวัตกรรมการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ*. บัณฑิต พอยท์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2545). *การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.

- สุภาพร เกติยะ. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดสร้างสรรค์
ในวิชาประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนแบบสืบสวนสอบสวน
กับวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- อริย์รัช น่วมณี. (2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์
วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.